

*Знанецька О. М.,**кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара**Цветаєва О. В.,**кандидат наук соціальних комунікацій, доцент,
доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара*

ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ «ПАНДЕМІЧНОГО» СЛОВОТВОРЕННЯ

Анотація. Хвороба COVID-19 з'явилася як респіраторна інфекція, яка змінила життя всього людства. Весь світ обговорює спалах нового коронавірусу та його руйнівний вплив на країни по всьому світу. Майже щодня ми зустрічаємо багато медичних термінів, слів і фраз, пов'язаних з COVID-19. Хвороба Covid-19 стала домінуючим глобальним мовним дискурсом.

У в розмовній мові та у ЗМІ з'явилося безліч нових висловів, більшою мірою пов'язаних з коронавірусом, у тому числі з'явилося багато нових явищ, що потребують найменування. Протягом короткого проміжку часу лінгвісти виявили і проаналізували величезну кількість нових лексем та фразеологізмів, пов'язаних з коронавірусом, проте неологізми поступово продовжують з'являтися з виникненням нових тематичних пластів.

Дана стаття спрямована на лінгвістичний аналіз неологізмів, пов'язаних із коронавірусом (COVID-19). Це нова коронавірусна хвороба, яка загрожує глобальному здоров'ю. З кожним днем по всьому світу з'являється все більше підтверджених випадків захворювань, що насторожило світові органи влади, включаючи Всесвітню організацію охорони здоров'я (ВООЗ). У дослідженні використовується термін «неологізм», що означає «створення нових слів». Неологізми відігравали значну роль протягом всієї історії епідемій та пандемій. У центрі уваги цього дослідження є феномен неологізму для вивчення створення нових слів під час спалаху COVID-19. Теоретична основа даного дослідження базується на трьох компонентах неологізму: словотворі, запозиченні та лексичній девіації. Дані були зібрані зі статей, книг, соціальних мереж і різних веб-сайтів та отримані з січня 2020 року по квітень 2020 року. Результати цього дослідження показали, що зі спалахом COVID-19 більшість людей у соціальних мережах, ЗМІ та державних брифінгах, використовують неологізми у формі іменників, прикметників та дієслів. Також використовуються аббревіатури та акроніми, які пов'язані з поточною ситуацією з COVID-19. Неологізми уособлюють барвисті зображення різних соціальних і культурних практик відповідних суспільств.

Ключові слова: неологізм, лінгвістичний аналіз, словотворення, коронавірус, COVID-19, запозичення, лексичне відхилення.

Постановка проблеми. Пандемія Covid-19 не тільки створює велике навантаження на систему охорони здоров'я, але також підкреслює мовні зміни та прийняття нових фраз. Нова інфекція COVID-19 глибоко вплинула на весь світ. Оскільки

кількість людей, інфікованих новим коронавірусом (COVID-19), стрімко зростає в усьому світі, занепокоєння населення збільшується в багатьох регіонах. Оскільки спалах COVID-19 триває, у суспільстві піднялася хвиля страху та занепокоєння. Ніхто не хоче заразитися вірусом, який має відносно високий ризик смерті [1]. З іншого боку, під час спалаху COVID-19 виконавчий редактор Оксфордського словника англійської мови Патон заявив, що для лексикографів було достатньо рідкісним досвідом спостерігати надзвичайне зростання використання окремого слова за дуже короткий період, а також зазначає, що це слово стало переважним у глобальному дискурсі, навіть за виключенням більшості інших тем. Лексикографи Оксфордського словника англійської мови (OED) та багато інших науковців працюють з дому та вносять свій внесок у розвиток мови пандемії. Весь світ обговорює спалах нового коронавірусу та його руйнівний вплив на країни по всьому світу. Майже щодня ми зустрічаємо багато медичних термінів, слів і фраз, пов'язаних з COVID-19 [2]. Так, хвороба Covid-19 стала домінуючим глобальним дискурсом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Традиційно значну увагу неологи приділяють проблемам визначення, класифікації та систематизації неологізмів (В.Г.Гак, С.М.Снікеєва, В.І.Заботкіна, Ю.А.Зацний та ін.), адже це зумовлено постійною появою нових лексичних одиниць у сучасній англійській мові та кардинальними змінами у суспільному житті її носіїв, що було викликано новими реаліями ХХІ сторіччя, а саме – подією глобального масштабу – пандемією COVID-19 [3].

Виклад основного матеріалу. Деякі автори зазначають, що виникнення новотворень тісно пов'язано насамперед із політико-економічними змінами у суспільстві, проте пандемія COVID-19 не тільки докорінно змінила стиль життя людства, але й спричинила появу понад 1000 нових слів та висловів на позначення явищ COVID-19.

Так, зареєстровані в Oxford English Dictionary (OED), ці слова стали позначати нові явища в царині медичного дискурсу, а точніше, його різновиду – епідеміологічного, який трактується як тип інституційного дискурсу, утвореного в результаті комунікації в галузі медицини [4], що відбиває комунікативні відносини між учасниками різного статусу (як професіоналами, так і цивільними громадянами), що мають конкретну мету – порятунок людей від епідеміологічної загрози.

Актуальність досліджень епідеміологічного дискурсу з позиції лінгвістики безпеки пов'язана з його значимістю

для комунікації ризику [5;6]. У такому випадку важливим є адекватне висвітлення надзвичайних подій та загрозливих епідеміологічних ситуацій, які можуть порушити умови життєдіяльності громадян, спричинити людські жертви чи завдати матеріальної шкоди. З урахуванням цього автори вважають необхідним чітко, зрозуміле і своєчасне пояснення нових понять, медичних термінів, породжених COVID-19, а також правил поведінки під час карантину, які за умов національної ситуації безпеки повинен розуміти кожен громадянин і дотримуватися їх.

Мета даної наукової статті – дослідити особливості словотворення неологізмів на позначення COVID-19 у текстах англійського «пандемічного» дискурсу.

Термін «*sogonavirus*» був включеним до OED ще 2008 року разом з іншими термінами, що позначають відповідні віруси, якими хворіють люди і тварини (*papillomavirus*, *retrovirus*, *rhinovirus* і т.п.). Слід наголосити, що на відміну від інших номінацій пандемій людства, таких як *Human Immunodeficiency Virus (HIV)*, *Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS)*, *Spanish Flu (1918-1920)*, *SARS (2002-2004)*, *Swine Flu (2009)* [7], які вживаються у медичному/епідеміологічному дискурсі, термін «*sogonavirus*», раптово винирнувши з епідеміологічного дискурсу, протягом чотирьох місяців міцно закріпився не лише в медіа дискурсі, але й у побутовому мовленні. Такий стрибок у його вживанні та зміні сфери функціонування можна пояснити глобалізацією сучасного світу, значно більшою згуртованістю і контактністю людей навколо соціальних мереж, ніж у період, наприклад, свинячого грипу 2009 року. Сьогодні все, що відбувається, миттєво стає відомим і так само миттєво ретранслюється за допомогою соціальних мереж [3].

Мова людини розглядається як творче утворення. Крім того, вона є динамічною, а не статичною. Однак, ці якості сприяють виживанню та розвитку мови. Фактом є те, що лексика всіх мов постійно розвивається. Тому нові утворення мають форму неологізму, тобто словотворення, запозичення, лексичного відхилення. Те ж саме стосується дискурсу стосовно COVID-19. Нові терміни з'явилися в усьому світі під час спалаху COVID-19. Неологізм – це явище, яке описує нові слова в мові. За П. Стенеторпом [8], «неологізм – це лексема, яка не описана в словниках». У центрі уваги цього дослідження є феномен неологізму для вивчення створення нових слів під час спалаху COVID-19.

Латинське слово «*sogona*» означає «корона». Вірус називають «корона» через його форму корони та шипи. Після спалаху COVID-19 для визначення нових ситуацій були придумані нові слова, які широко використовуються як у друкованих виданнях, так і у соціальних мережах. Так, у січні та лютому 2020 року в світі з'явилися ключові слова, пов'язані з COVID-19, а також інші, пов'язані з глобальними подіями, наприклад, імпічмент Дональда Трампа, лісові пожежі в Австралії, зраді сарани в Східній Африці, вбивство Касема Сулеймані тощо [2].

У січні 2020 року такі слова в основному стосуються назви та опису вірусу: коронавірус, ГРВІ, вірус, від людини до людини, респіраторний, грипоподібний, – як досліджує OED в аналізі. Так, до березня ключові слова відображають соціальний вплив вірусу, а також проблеми, пов'язані з медичною реакцією: соціальне дистанціювання, самоізоляція та самокарантин, локдаун, відкладення, ШВЛ – всі ці слова вживаються особливо часто.

Неологізм впливає на створення нових слів. Л. Квазар [9] стверджував, що неологізм допомагає у створенні форм слів та утворенні нових слів. Він удосконалює та полегшує форми слів та нові слова у мові. У соціальному та культурному контексті неологізм також висвітлює сучасність та сучасні перспективи. М. Хан [10] заявив, що неологізм або створення нових слів є важливим інструментом для вивчення варіацій або змін у мові. Дуже часто ми вигадуємо інноваційні слова, щоб пояснити або описати нові ідеї та речі, але важливо, коли в даний час немає слова, щоб точніше висловити наші думки чи переживання. Неологізм також представляє запозичені слова, акроніми та скорочення. Згідно з OED [11], неологізм визначається як «новостворене слово або лексичний елемент, який може перебувати в процесі перемикавання у спільному житті». Однак він не може бути широко прийнятий як офіційна мова. Я. Пепрник та ін. [12] зазначають, що неологізм зосереджується не лише на лінгвістиці, але й репрезентує інші сфери життя. Робота аналізує неологізм у перспективі спалаху COVID-19. Люди в усьому світі використовували утворення різних слів, щоб ефективно підкреслити свою мову під час спалаху коронавірусу.

Люди, які використовують мову в усьому світі, можуть генерувати та вигадувати нові слова відповідно до своїх інтересів і потреб. Вони також практикують це з підтримкою існуючих слів. З іншого боку, мова відіграє роль моста і пов'язує різні культури, мови та окремих людей, і цей тип зв'язку представляє синтаксичні слова та нові морфологічні структури. Отже, мова уособлює міжособистісне та соціальне явище, яке передає інформацію від покоління до покоління. Мова розглядається як суміш ідей та думок, яка автоматично генерує та створює нові слова для задоволення потреб розмовних ситуацій.

На думку М. Хана [10], сила нових слів перевищує накопичуваний обсяг інформації. М. Азіф та ін. [13] також проливають світло на утворення та використання нових слів у власному вивченні та зосереджують увагу на користувачах мови в певному контексті. Л. Квазар [9] стверджував, що «письменник виходить за межі приписних правил використання мови і придумує кілька нових виразів, які не вписуються у загальноприйняті граматичні правила». С. Усевікс [14] вважає, що слова не повинні бути старшими за двадцять п'ять років, і «тому їх можна вважати неологізмом». Д. Кристал [15] пояснює неологізм як основу нових лексичних одиниць, прийняту у мовленнєвому співтоваристві в певний час. За М. Янсен [16], неологізм утворює лінгвістичну категорію. Він означає компоненти мовної модифікації. Крім того, він також підкреслює, що мова не є статичною, а має динамічний потенціал.

Висновки. Звісно, всі типи процесу словотворення не повною мірою залучалися до створення неологізму в перспективі COVID-19. Дослідження певним чином зосереджується на теорії ономастології П. Штекауера [17], який досліджував процес словотворення з точки зору мовленнєвої спільноти. Однак у цьому стані переважно іменник представляє неологізм. Те саме стосується спалаху COVID-19, і більшість людей у соціальних мережах та на державних брифінгах, вживають нові слова у формі іменників, прикметників та дієслів. Також використовуються аббревіатури та акроніми, які пов'язані з поточною ситуацією з COVID-19. Безсумнівно, неологізми представляють барвисті зображення різних суспільств і культур. Нині неологізми організовані по-різному через кризу спалаху коронавірусу в усьому світі. Таким чином, неологізми

виходять із різних контекстів захворюваності на COVID-19. Необхідно постійно намагатися знайти підходи, щоб представити неологізм у простий і читабельний спосіб. У той момент, коли слово придумано, неможливо сказати, яким буде його остаточний статус у мові: воно може стати частиною норми мови і виявитися неологізмом, а може і ні, і залишитися як одноразове слово [18].

Література:

- Sahu K.K., Mishra A.K., Lal A. Comprehensive update on current outbreak of novel coronavirus infection (2019-nCoV) *Annals of Translational Medicine*. 2020. DOI: 10.21037/atm.2020.02.92.
- Asif M., Deng Z., Iram A., Nisar M. Linguistic analysis of neologism related to coronavirus (COVID-19) *Social Sciences & Humanities Open* 4 (2021) 100201. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2590291121000978> (дата звернення: 12.01.2022).
- Бабелюк О.А., Дідух Л.І. Способи творення неологізмів на позначення явищ COVID-19 в англomовному епідеміологічному дискурсі. *Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис»*. № 7, 2020. С. 5–12.
- Кукаріна А. Д. Способи перекладу абривіатур в англomовному та україномовному медичному дискурсі : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16. Херсон. держ. ун-т. Херсон, 2017. 19 с.
- Бабелюк О. А. Постмодерністська чуттєвість: стиль життя, концепт чи прийом? *Концепти и контрасты: монографія / Н. В. Петлюченко, С. И. Потапенко, О.А. Бабелюк, Е. Л. Стрельцов и др.; под. ред. Н. В. Петлюченко. Одесса : Издательский дом «Гельветика», 2017. С. 479–486.*
- Infanti Jennifer J., Sixsmith Jane, Barry Margaret M., Núñez-Córdoba Jorge M., Ortega Cristina Orovioigoicoechea, Guillén-Grima Francis-co. A literature review on effective risk communication for the prevention and control of communicable diseases in Europe. Stockholm : ECDC, 2013. 20 p.
- Martin Paul M.V., Martin-Granel Estelle. 2,500-year Evolution of the Term Epidemic. *Emerging Infectious Diseases*. 2006. No12 (6). P. 976.
- Stenetorp P. Automated extraction of Swedish neologisms using a temporally annotated corpus. URL: <https://pontus.stenetorp.se/res/pdf/stenetorp2010automated.pdf> (дата звернення: 12.01.2022).
- Qaisar K. The diary of a social butterfly. *European Academic Research*; Vol. II, Issue 11, February 2015. P. 14824–14836.
- Khan M. Neologisms in Urdu A linguistic investigation of Urdu media. *Language in India*. 2013;13(6). P. 818–826.
- Oxford Dictionary URL: <https://www.theguardian.com/books/2020/apr/15/oxford-dictionary-revised-to-record-linguistic-impact-of-covid-19> (дата звернення: 12.01.2022).
- Peprnik, Jaroslav. English lexicology. Olomouc: Univerzita palackeho v olomouci, 2006. 186 p.
- Asif M., Deng Z., Hussain The case study of pragmatic failure in second language of Pakistani students. *International Journal of English Linguistics*. 2019; 9(4). DOI:10.5539/ijel.v9n4p200.
- Usevičs S. Neologisms in British newspapers. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/1dd8/c7e932e8670ccc9ae24cfa90dc809f434c07.pdf> (дата звернення: 12.01.2022).
- Crystal D. Cambridge University Press; Cambridge, UK: 2001. Language and internet.URL: <https://doi.org/10.1017/CBO9781139164771> (дата звернення: 12.01.2022).
- Crystal D. Cambridge University Press; Cambridge, UK: 2001. Language and internet.URL: <https://doi.org/10.1017/CBO9781139164771> (дата звернення: 12.01.2022).
- Štekauer P. John Benjamins; 1998. An onomasiological theory of English word-formation. *Studies in functional and structural linguistics*, 46. Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins, 1998. P. 189.
- Bauer L. Watching English change: An introduction to the study of linguistic change in standard Englishes in the twentieth century. London: Longman, 1994. 200 p.

Znanetska O., Tsvietaieva O. Linguistic analysis of “pandemic” word formation

Summary. The article deals with the issues of ways of word-formation of neologisms naming COVID-19 phenomena in English pandemic discourse. The novelty of the research lays in the fact that at the contemporary stage of linguistic studies we are witnessing a new turn, deeper and more detailed, to the investigation of neologisms formation because of a rapid increasing of their number. This affords grounds to define some changes and concrete tendencies in a word-formation system of a definite language, and of the English language in particular. The goal of the article is to investigate the peculiarities of word formation of neologisms to denote COVID-19. The current study is aimed to explore the linguistic analysis of neologism related to Coronavirus (COVID-19). Recently, a new coronavirus disease COVID-19 has emerged as a respiratory infection with significant concern for global public health hazards. However, more and more confirmed cases are being reported worldwide which has alarmed the global authorities including the World Health Organization (WHO). In this study, the researchers use the term neologism which means the creating of new words. Neologism has played a significant role throughout the history of epidemic and pandemic. The focus of this study is on the phenomenon of neologism to explore the creation of new words during the outbreak of COVID-19. The theoretical framework of this study is based on three components of neologism, i.e. word formation, borrowing, and lexical deviation. The data were collected from articles, books, social media, different websites and retrieved from January 2020 to April 2020. The findings of this study revealed that with the outbreak of COVID-19, the majority of the people on social media and state briefings, the word-formation is utilized in the form of nouns, adjectives, and verbs. The abbreviations and acronyms are also used which are related to the current situation of COVID-19. No doubt, neologisms present colorful portrayals of various social and cultural practices of respective societies.

Key words: neologism, linguistic analysis, word formation, coronavirus, COVID-19, borrowing, lexical deviation.